

Projezt Fremtidens Handicapområde

Tættere på borgeren

RUDERSDAL
KOMMUNE

Indhold

Tættere på borgeren	3
Status på anden fase af Fremtidens handicapområde.....	3
Hvordan har vi arbejdet med borgerinddragelse	3
Borgerinddragelsen fungerede ikke i arbejdsgrupperne	4
Problemer ved arbejdsgrupperne som metode	5
Vi tænker nyt	5
Det vil vi gøre	6
Inddragelse af borgerne via dialogmøder.....	6
Inddragelse af andre interessenter via fokusgruppe.....	7
Inddragelse af medarbejdere og ledere via workshops	8
Styregruppen prioriterer indsatser.....	8
Ændring af projektplan – kort	9
Tidsplan	10

Tættere på borgeren

Socialområdet har i arbejdet med Fremtidens handicapområde erfaret, at vi i anden fase af projektet ikke får inddraget borgeren godt nok. Det fordrer noget særligt på handicapområdet at leve op til borgerdialogpolitikens krav om at være ”let at forstå”. Vi ønsker derfor at nytænke borgerinddragelsen ved i højere grad at give borgerne ordet på deres betingelser. På den måde imødekommer vi borgerne bedst muligt, og de vil bedre kunne præge fremtidens handicapområde.

Status på anden fase af Fremtidens handicapområde

I juni 2015 godkendte Social- og Sundhedsudvalget, at projekt ”Fremtidens handicapområde i Rundersdal Kommune” blev sat i gang. En del af dette var udarbejdelse af vision og mål for området. En anden del var at udarbejde forslag til indsatser, som udmønter visionen og dermed udgør rammen om projektet.

I august 2016 godkendte Kommunalbestyrelsen Vision og mål for fremtidens Handicapområde, der fungerer som rettesnor for det videre arbejde i projektet. Umiddelbart herefter blev der i overensstemmelse med den oprindelige projektplan nedsat 3 arbejdsgrupper. I arbejdsgrupperne deltog medarbejdere, ledere, borgere og repræsentanter fra Handicaprådet. Arbejdsgrupperne fik til opgave at udarbejde konkrete forslag til realisering af vision og mål indenfor deres emner. I overensstemmelse med projektbeskrivelsen og tidsplanen, forventede vi at kunne levere forslag til konkrete tiltag på området for det politiske system i andet halvår af 2017.

De 3 arbejdsgrupper beskæftigede sig med følgende emner:

- 1) Socialpædagogisk støtte, botilbud og boliger.
- 2) Beskæftigelse, dagtilbud og fritidstilbud samt.
- 3) Helhedsorienterede og sammenhængende ungeforløb.

Der er afholdt indledende møder i de tre arbejdsgrupper.

Hvordan har vi arbejdet med borgerinddragelse

Lige fra begyndelsen af projektet har der i Socialområdet været udtrykt et ønske om, at der skulle være en høj grad af borgerinddragelse. Vi tror på, at aktiv borgerinddragelse i udviklingen af nye indsatser kan sikre, at de forandringer, vi sætter i gang, er i samklang med det, som borgerne efterspørger. Og så derfor har vi kontinuerligt haft fokus på, hvordan borgerinddragelsen skulle foregå.

Målene som pejlemærker for, om vi er på vej til at realisere visionen

Beskæftigelse og uddannelse

Flere borgere med handicap kommer i uddannelse eller i beskæftigelse, som afspejler deres ressourcer og kompetencer.

Bolig

Flere borgere med handicap bor i egnet bolig med fleksibel hjælp livet igennem.

Socialt liv

Flere borgere med handicap har et aktivt socialt liv med mulighed for fx at dyrke idræt, deltage i folkelige bevægelser og i forenings- og kulturlivet

Foreløbigt har vi i projektet gjort følgende for at inddrage borgerne:

- Borgermøde den 11. november 2015, hvor vi fik synspunkter på emnerne vision og mål samt de øvrige tre arbejdsgruppers emner. Endvidere fik borgerne frit mulighed for at tilmelde sig arbejdsgrupperne.
- Arbejdsgruppen for vision og mål
- Billeder og tegninger af det gode liv fra borgere i dag- og botilbud som input til vision og mål
- Kickoff den 25. august 2016, hvor vi holdt møde for alle deltagere i fasen for forslag til indsatser. Her fik vi synspunkter på, hvad det var vigtigt at være opmærksom på rent procesmæssigt.
- Arbejdsgrupperne til forslag til indsatser

Borgerinddragelsen fungerede ikke i arbejdsgrupperne

Arbejdsgrupperne har været tænkt som hjørnестenen i borgerinddragelsen i projektet. For at sikre optimal borgerinddragelse i forslagsfasen besluttede styregruppen på et møde i juni 2016, at hele arbejdsgruppen - såvel borgere som kommunale deltagere - skulle indkaldes til alle møder. Borgerne skulle være med helt inde i maskinrummet. Styregruppen besluttede samtidig, at arbejdsformen i grupperne skulle tilpasse sig inddragelsen af borgere, og at der skulle udarbejdes en plan for facilitering af møder, der understøttede inddragelsen.

Denne udvidede inddragelsesform var ny. Projektgruppen kontaktede forskellige handicaporganisationer, blandt andet LEV, for at søge efter erfaringer med inddragelse af borgere med nedsat kognitivt funktionsniveau i demokratiske processer. Ingen af dem, vi spurgte, kendte til konkrete erfaringer. Vi gjorde os mange procesmæssige overvejelser omkring, hvordan vi kunne tilrettelægge arbejdsgruppemøderne for at sikre en proces, som inddrog borgerne på lige fod med øvrige deltagere. Blandt andet ved at afholde for- og eftermøder med de borgere, som kunne have behov for en uddybning af de emner, der blev drøftet, ved at give bedre tid til at forberede svar til oplæg, ved at korte møderne ned, ved at holde flere pauser undervejs osv. Kort efter start i begyndelsen af september 2016 blev det klart, at disse tiltag ikke var tilstrækkelige for at sikre den gode dialog. Samtidig var vi tiltagende bekymrede for, om de borgere, der havde meldt sig til arbejdsgrupperne, i tilstrækkelig grad var repræsentative for den brede målgruppe, som handicapgruppen udgør. Bekymringen blev større, da et par af borgerne alligevel ikke ønskede at deltage.

Problemer ved arbejdsgrupperne som metode

Det blev klart for os, at vores traditionelle måde at tænke projekter ikke matcher målgruppen i projekt fremtidens handicapområde. Det er der flere årsager til:

- Opdeling af emnerne i arbejdsgrupperne giver ikke mening for borgerne, hvor bolig, arbejde og socialt liv er livsarenaer, som er flettet sammen i det enkelte menneskes liv.
- Borgerne indenfor handicapområdet er så forskellige i deres funktionsniveau, at borgerinddragelsen skal tilpasses og skræddersys for at sikre, at dialogen bliver i øjenhøjde med borgeren. En for stor og blandet gruppe udvander muligheden for i tilstrækkelig grad at tage højde for funktionsniveauer i dialogen.
- Arbejdsgruppeformen tiltaler et bestemt segment i handicapgruppen. Det vil typisk være de borgere, som kan lide at indgå i drøftelser i større sociale sammenhænge, og som kan tage initiativ til at stille op.

Vi tænker nyt

Udgangspunktet i borgerdialogpolitikken er, at en god dialog mellem borgere, politikere og medarbejdere er afgørende for fællesskabets udvikling. Derfor skal vi finde de gode samarbejdsformer, som understøtter borgernes muligheder for at komme til orde på deres betingelser.

For at få borgernes stemme mere i spil vil vi tilrettelægge borgerinddragelsesproces efter følgende pejlemærker:

- Vi vil skabe en proces med udgangspunkt i borgerne
- Vi vil tage udgangspunkt i borgernes kognitive funktionsevne
- Vi vil opsøge konkrete borgere og pårørende for at høre, om de kunne tænke sig at bidrage med synspunkter.
- Vi vil opsøge borgere fra et bredt spektrum i handicapgruppen for at høre deres synspunkter
- Når vi har hørt borgerne om deres ønsker, vil vi også høre andre interessenter om deres synspunkter.
- Vi går ud, hvor borgerne er, i stedet for at invitere borgerne ind.

Det vil vi gøre

Vi ønsker med processen, at borgerne får reel indflydelse, og får en oplevelse af at deres input bliver synlige og konkrete for selve indholdet i "Forslag til indsatser". Derfor vil vi ændre organiseringen af projektet således at vi nedlægger de 2 arbejdsgrupper *Socialpædagogisk støtte, botilbud og boliger* og *Beskæftigelse, dagtilbud og fritidstilbud*. Arbejdsgruppen *helhedsorienterede og sammenhængende ugeforløb* fortsætter efter den oprindelige projektplan, da arbejdsgruppen ikke har borgere i arbejdsgruppen.

I stedet vil vi facilitere møder med borgere og interesseorganisationer, hvor vi indhenter deres ønsker og forslag til Fremtidens handicapområde. På baggrund af dette udarbejdes et **Borgerfor-slagskatalog** med interessenternes supplerende forslag og bemærkninger. Disse forslag skal kvalificeres til konkrete indsatser i et **Bruttokatalog over indsatser**. Det sker i samarbejde med medarbejderne.

Inddragelse af borgerne via dialogmøder

Inddragelsen sker i form af møder med enkelte borgere eller grupper af borgere samt pårørenderåd i deres egne rammer. På mødet spørger vi ind til borgerens tanker og ideer omkring visionen og de 3 temaer bolig, uddannelse/arbejde og socialt liv. Formålet med samtalerne er således at udfolde visionen ved at få borgernes ønsker, synspunkter og forslag til Fremtidens handicapområde.

Metode

Borgere og evt. pårørende findes blandt de borgere, som Socialområdet har tilbud til samt borgere med handicap fra 15-18 år, som Skole og Familie har tilbud til.

Møderne tilrettelægges individuelt med udgangspunkt i borgerens særlige behov og formåen. Hos nogle borgere vil det være muligt at samle en gruppe, der drøfter de 3 temaer, mens det i andre tilfælde vil være nødvendigt at mødes med en enkelt borger sammen med den pårørende og understøtte samtalen med visualisering.

Møderne faciliteres af medarbejdere og ledere fra Socialrådets tilbud og konsulenter i Socialrådets administration.

Der udarbejdes et støttemateriale for samtalerne ud fra de tre mål og de udsagn, som er fremkommet på det første temamøde i november 2015.

Vision for fremtidens handicapområde

Rudersdal skal være landets bedste bokommune.

I Rudersdal arbejder vi derfor sammen med borgeren om at skabe livsvilkår, som fremmer det gode liv og det aktive medborgerskab.

Plan for møder med borgere

Borgere med behov for en mindre specialiseret indsats:

6 dialogmøder med borgere med § 85 støtte i egen bolig, heraf mindst:

1 dialogmøde med borger i gang med uddannelse

1 dialogmøde med borger med arbejde på det almindelige arbejdsmarked

2 dialogmøder med borgere under 18 år, evt. sammen med forældre

Borgere med behov for en mellemspecialiseret indsats:

1 dialogmøde med 4-6 borgere på fx. Langebjerg, nogle borgere skal evt. mødes individuelt.

2 dialogmøder med borgere fra andre tilbud under Teglpporten - Socialpædagogisk Center eller Værkstederne ved Rude Skov

2 dialogmøder med borgere under 18 år, evt. sammen med forældre

Borgere med behov for en mere specialiseret indsats:

2-3 dialogmøder med borgere på Dag- og botilbud Gefion

2-3 dialogmøder med borgere på Botilbud Ebberød

Møde med pårørenderådet Dag- og botilbud Gefion

Møde med pårørenderådet Botilbud Ebberød

2 dialogmøder med borgere under 18 år, evt. sammen med forældre

Resultat

På baggrund af samtalerne vil der blive udarbejdet et **Borgerforslagskatalog** med tematiserede ønsker, forslag og opmærksomhedspunkter.

Borgerforslagskataloget sendes til bruger- og pårørenderåd samt Handicaprådet til orientering.

Inddragelse af andre interessenter via fokusgruppe

Inddragelsen sker i form af fokusgruppemøde med interesseorganisationer. På fokusgruppemødet spørger vi ind til deltagernes forslag og betragtninger i forhold til borgerforslagskataloget. Det sker med udgangspunkt i Vision og mål for fremtidens handicapområde. Formålet med fokusgruppemødet er, at få supplerende forslag og betragtninger til temaerne i borgerforslagskataloget.

Metode

Der afholdes et fokusgruppemøde, hvor følgende interessenter inviteres:

Danske Handicaporganisationer – DH Rudersdal

Landsforeningen LEV – Fredensborg / Hørsholm / Rudersdal

Udviklingshæmmedes landsforbund – ULF

Sammenslutningen af unge med handicap – SUMH

Landsforeningen autisme – Kreds Nordsjælland

Forældreforeningen i Rudersdal

Handicaprådet i Rudersdal Kommune

Resultat

På baggrund af fokusgruppemødet udbygges Borgerforslagskatalogets temaer

Det udbyggede borgerforslagskatalog sendes til bruger- og pårørenderåd samt Handicaprådet til orientering

Inddragelse af medarbejdere og ledere via workshops

Inddragelsen sker igennem workshops. På disse workshops beder vi deltagerne kvalificere de foreliggende forslag samt komme med egne forslag til indsatser. Det sker med udgangspunkt i Vision og mål for fremtidens handicapområde og Borgerforslagskataloget. Samtidig afdækkes, om der er særlig viden, der skal indhentes for at tilrettelægge ny indsatser. Formålet med workshoppen er at kvalificere forslagene til konkrete indsatser.

Metode

Der afholdes to workshops. Til de to workshops inviteres medarbejderne fra Socialområdets handi-
captilbud samt relevante forvaltningsområder

Resultat

På baggrund af de to workshops udarbejdes et **Bruttoindsatskatalog**, som angiver de enkelte indsatser, om indsatsen stiller krav til samarbejde med andre aktører og evt. om der er forslag til specifikke videnskilder.

Bruttoindsatskataloget sendes til bruger- og pårørenderåd samt Handicaprådet til orientering

Styregruppen prioriterer indsatser

Der vil være behov for at få prioriteret forslagene til indsatser i bruttoindsatskataloget.

Prioriteringen sker i forhold til de 3 mål, og der tages udgangspunkt i arbejdsprincipperne. Det skal yderligere prioriteres ud fra rammer som økonomi, strategi og politiske mål. Ikke alle indsatserne i bruttokataloget kommer således med i den endelige plan.

Prioriteringen kommer til at foregå på en workshop med styregruppen. Samtidig med at indsatserne prioriteres opstilles indikatorer for hver af de 3 mål.

Herefter skrives forslag til **Plan for indsatser i Fremtidens handicapområde** færdig med henblik på politisk behandling.

Principper for arbejdet: (*Vision og mål*)

- Vi arbejder rehabiliterende
- Vi arbejder helhedsorienteret
- Vi arbejder med fleksible løsninger
- Vi arbejder samskabende
- Vi arbejder vidensbaseret og innovativt

Ændring af projektplan – kort

Tidligere plan – godkendt den 10. juni 2015	Nuværende plan
<p>Arbejdsgruppe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vision og mål <p>4 arbejdsgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kortlægning af målgruppen og analyse af fremtidigt behov for tilbud - Helhed og sammenhængende ungeforløb - Beskæftigelse, dagtilbud og fritidstilbud - Socialpædagogisk støtte, botilbud og boliger <p>Arbejdsgrupperne udarbejder delrapporter vedrørende indsatsområdet.</p>	<p>Arbejdsgruppe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vision og mål <p>2 arbejdsgrupper</p> <ul style="list-style-type: none"> - Datagruppe (stabsfunktion) - Helhedsorienterede og sammenhængende ungeforløb <p>I forhold til det gode liv behandles de 3 emner fra målene (socialt liv, bolig og beskæftigelse/uddannelse) gennem nedenstående:</p> <p>Dialogmøder med borgere Ca. 20 møder. Der udarbejdes borgerforslagskatalog.</p> <p>Fokuspå møde med interessenter Borgerforslagskataloget udbygges med interessenternes forslag og bemærkninger</p> <p>Workshop med ledere og medarbejdere Der udarbejdes et bruttoindsatskatalog på baggrund af egne, borgernes samt interessenternes forslag.</p>
<p>Styregruppe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samler delrapporter til forslag til rapport	<p>Styregruppe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prioriterer indsatser fra bruttoindsatskataloget, indikatorer og udarbejder forslag til plan for indsatser for fremtidens handicapområde.

Tidsplan

Plan	Indhold
Planlægning af borgerinddragelsen	
November	Planlægning af borgerinddragelsen
17. november 2016	Aflevering til politisk behandling i SOSU
30. november 2016	Politisk godkendelse af plan for borgerinddragelse i SOSU
Inddragelse af borgere via dialogmøder	
1. december 2016 - 30. januar 2017	Møder med borgere mhp ønsker og forslag
10. februar 2017	Borgerforslagskatalog
Inddragelse af interessenter via fokusgruppe	
Februar	Møde med interesseorganisationer mhp forslag og bemærkninger
8. marts 2017	Borgerforslagskatalog med interessentbemærkninger
Inddragelse af medarbejdere og ledere via workshops	
15. marts 2017 - 15. april 2017	Møder med medarbejdere og ledere mhp forslag og kvalificering af forslag til indsatser
30. april 2017	Bruttoindsatskatalog
Styregruppe og repræsentanter fra Handicapråd prioriterer indsatser	
Primo maj 2017	Styregruppen og Handicaprådet prioriterer indsatser i forhold til de 3 mål, og der udarbejdes et indikator-katalog
10. maj 2017	Udkast til forslag til indsatser
Første politiske behandling mhp høring	
18. maj 2017	Aflevering til politisk behandling
7. juni. 2017	Politisk 1. behandling af forslag til plan for indsatser i Fremtidens handicapområde
Høring	
8. juni 2017 15. august 2017	Høring af Handicapråd m.v. Handicaprådet holder møde 10. august 2017 Indledt med et præsentationsmøde om forslaget, hvor deltagerne har mulighed for at stille spørgsmål til materialet
Anden politisk behandling mhp godkendelse	
31. august 2017	Aflevering til politisk behandling
13. september 2017	Politisk 2. behandling af forslag til plan for indsatser i Fremtidens handicapområde

